

Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Kári Dahl
Ljósmyndari: Kálmur Lindenskov

Bláblók: Randi Jacobsen - Dagny
Joensen - Tórfim Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Jústinus Eldesgaard

Útgevart: P/T Sosialurin
Uppseting: P/T Sosialurin
Prent: P/T Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 26
Argjum
Telefon: 11820

Postað: Postsmoga 70
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Blaðið og nýggja árið

TORFØRU tíðir merkja eisini blað-
útgávuna í Føroyum. Vit hava hesi
seinastu árin sæð, hvussu fleiri av
bløðunum hava verið noydd til at steðga
útgávuni, ja rætt og slætt eru vorðin
niðurløgd. Blaðdeyði er annars ikki
nakað ókent fyribrigdi kring allan
heimin og tí er tað heldur ikki nakað
óvanligt í tí, at eitt lítið samfelag sum
okkara ikki orkar at bera so mong bløð,
sum vóru fyrri bert fáum árum síðani.
Dagblaðið, Tingakrossur og Fríu Fø-
royar, ið hava verið - um ikki gerandi
gestir - so kortini vikubløð, eru ikki
útkomin ella hava ligið í dvala í styri
og longri tíð. Óvist er hvussu lagnan
verður hjá hesum bløðunum og um tey í
heila tíkið koma út aftur. Megna tey tað
ódnartak tað er at byrja útgávu av
nýggjum, so skulu tey vera vælkomn.
Tess fleiri eru við í kappingini um at
gera tað dygdarbesta blaðið tess størri
er avbjóðingin.

HÓAST tað er eydnast Tíðindablaðnum
Sosialurin at koma út fimm ferðir um
vikuna alt árið í fjør, so hava vit eisini
merkt ringu tíðirnar. Eitt nú hava vit
verið noydd til at avmarka síðutalið fyrri
harvið at minka um pappírútreiðslurnar.
Hetta hevur sjálvandi nervað blaðið í
ávisan mun, tí vit hava ikki kunnað
tikið okkum so væl av øllum tí innsenda
tilfarinum. Nógvar greinar eru tí ikki
komnar við í blaðið. Hetta er tó tilfar,
sum kortini hevur fingið innivist í
øðrum bløðum. Tað skal vera vón okk-
ara, at áhugin fyri blaðnum fer at vaksa
so mikið nógv í hesum árinum, at vit
eisini vera før fyrri at økja um síðutalið

og harvið geva út eitt meira fjølbroytt
blað.

ÆTLANIN er ikki at fremja stórvegis
broytingar í hesum árinum, men okkurt
er, sum vit fara at royna at betra um og
eisini verður okkurt nýtt í blaðnum. Tað
at koma út nærur hvønn dag í viku
krevur nógv av øllum starvsfólkunum
og teimum mongu, sum kring landið
geva okkum eina hjálpanði hond. Ikki
minst hevur tað alstóran týðning fyrri
rakstrarliga úrslitið, at blaðútgávan er
støðug og til tíðina. Fimm-daga útgávan
er enn rættiliga nýggi, og tí hava vit
eisini í fjør stríðst við at fáa blaðið út
rættstundis. Vit halda, at vit nú hava so
mikið drúgvur royndir at byggja víðari
á, at vit fara at tora at lova okkara
lesarum og teimum, sum fáa blaðið út í
hvønn krók í landinum, at blaðið fer at
koma út til avtalaða tíð.

EITT er so síðutal og útkomutíð. Annað
er so innihaldið. Her vilja tað sjálvandi
vera ymsar meiningar, og vit vilja fegin
lurta eftir øllum atfanningum, sum vit
vilja brúka til nakað positivt. Hetta at
taka í egnan barm - at vísa teimum
atfanningarsomu virðing og alla tíðina
at hava sum stevnu: at tú kanst gera
eina enn betri vøru - verður ein partur
av okkara gerandisdegi í hesum árinum
eisini. Eitt gott blað er úrslitið av einum
"veksulvirkingi" millum tey, ið gera
eitt blað, og tey, ið skulu lesa tað.

FØROYSKA pressan hevur í farna ári
fingið nógvar ábreiðslur fyrri at vera ov
negativ. Hesin kritikki kunnu vit taka
undir við og vilja eisini vit taka hann til
okkum. Hóast tað vissuliga er orsök til

at vísa á vánaligu støðuna í landinum
og gongdina, so megu vit ansa eftir ikki
at detta í ta veitina, at alt bara er svart
oman á svart. Tað er ikki bara so. Vit
mugu so eisini kenna tað sum okkara
ábyrgd, at ikki allir upplýsingar, øll
tíðindi og allar søgu bara eru við til at
taka vónina frá fólki, tí vissuliga eiga
vit nógv góð fólk, sum við sínum evni-
um, vilja og dirvi eru før fyrri at fáa
hetta samfelagið á rættkjøl aftur. Harvið
er ikki sagt, at pressan ikki eigur at vera
kritisk og borandi. Hesi bæði eru tveir
av grundarsteinunum undir eini livandi
pressu og uttan teir er eingin pressa.

SOSIALURIN fer í nýggja árinum at
taka upp evni, sum hava átt til støðuna
í samfelagnum og fara við eftir førirum
at royna at lýsa hesi evni og spurningar
so gjølla sum stundir og orka nú einafer
er til tað. Vit fara eisini at halda fram
við at bera lesaru feskastu og nýggjastu
tíðindini úr øllum landinum, og vit fara
at varðveita og útgjagja teir mongu
föstu teigarnar í blaðnum so sum "Lýs-
ingartorgið", "Um nøvn", "Hygg og
Hoyr", "Føðingar", "Gudsorðið"
osfr. Eisini fer summaritrotturin at
verða viðgjörður eins professionelt og
væl sum undanfarin ár. Og ikki at
gloyma so fara við framhaldandi at
halda lív í orðaskiftinum, sum kanska
eigur at vera prioriterað fremri enn
nakrantíð áður. Tað er júst í hesum
ringu tíðunum, at brúk er fyrri, at fólk
flest bera fram sínar hugsanir. "Neyðin
lærir nakra kvinnu at spinna" sigur
orðatakið. Latið orðaskiftið læra okkum
at koma víðari á ein sunnan og skila-
góðan hátt, har vit hava jarðað gamlar
syndir og ólukkur. Latið okkum hyggja

fram eftir og saman royna at byggja upp
hetta landið, sum vit øll eru so góð við.
Latið okkum - heldur enn dagliga at
útnevna "skurkar" - saman finna fram
nýggjar leiðir at ganga og harvið
ruddað slóð fyrri komandi ættarliðum.
Hetta ber í sær, at pláss verður givið
teimum ungu og teimum, sum hava
royndir, dirvi og lívsvón at vera við til
at byggja hetta landið upp aftur. Tí
verður ein hin mest týðandi uppgávan í
hesum árinum at skapa fortreytir fyrri
arbeiði her á landi og harvið at steðga
fólkastreyminum av landinum.
Tvørturímóti eiga vit at venda hesum
streymi og skapa møguleikar fyrri
teimum, sum eru úti og nema sær
kunnleika og royndir, at koma
heim aftur at byggja landið upp aftur.

KUNNU vit sum blað vera við til at
fylla hesar karmar út, tá hava vit røkt
okkara part av samfelagsskylduni. Latið
okkum øll somul triva í tey so vælsøgdur
orðini: spyr ikki hvat land tú kanst gera
fyrri teg, men spyr, hvat tú kanst gera
fyrri land títt. Ein grundleggjandi for-
treit fyrri fylgja hesum setningi er, at tú
hevur eitt land og eitt fólk. Vit hava enn
bæði tvey, hóast skuldin er stór og
støðan ring. Tað ringasta er at fella í fátt
og missa vónina. Við góðum fólki ber
til at koma aftur á beint. Vit eiga eitt
gott fólk og eitt ríkt land. Tað ræður um,
at hesi finna saman og seta sær
skynsemi, vit og skil sum stavnahald. Tí
vilja vit sum blað hjálpa til við.

Gevið húkinum meira

Nú menn eru farnir at tosa
um kvotabýti, sýnist sum at
teir eru sera ósamdir, og var
heldur ikki annað væntandi,
tí sum øllum kunnugt, so er
veruleikin tann, at tað er alt
ov lítið at býta.

Og hví so er, tað vita eis-
ini allir. Tað er ovfisking,
og hvør ið hevur ovfiskað,
tað vita teir eisini. Men alt
sum kemur fram, bendir á
sama borðið, at trolarnir
skulu hava fyrsta rætt, og
fáa tað mesat av kvotuni -
teir sum hava niðurfiskað
stovnar.

Tá ið eg sigi soleiðis, er
tað tí, at nú er støðan á Fø-
roya grunninum akkurat so-
leiðis sum vit hava sagt og
ávarað ímóti ígjøgnum
mestsum alla hesa øldina.

Tað, sum undrar meg
mest er, hví ið menn blíva
við at tvíhalda um trolarar-
nar. Tí t.d. I.C.E.S. sigur, tá
talan er um veiðu av kyrra-
havstoski: (citát) »Eykent
fyrri hesa veiðu er, at trolíð
tekur munandi meira av
smáfiski enn línar«. Verða

framskrivingar av veiðuni
gjörðar, um ávikavist lína
ella trol eigur at verða nýtt,

koma teir m.a. fram til:
1: »Um ynskt verður at
stovnurin er støðugur ár

undan ári, so verður veiðan í
vekt hægri við línur«.

2: »við somu veiðunøgd
fiskar línar eldri og fiska-
etandi fisk, sum aftur hevði
bøtt um tilgongdina, um
predatión er avgerandi fyrri
tilgongd og

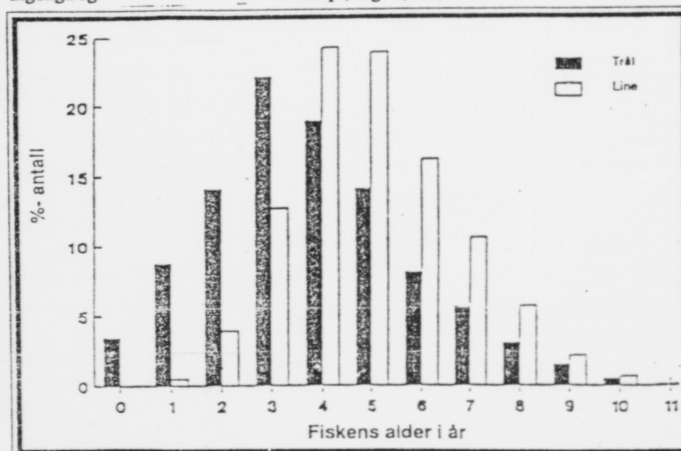
3: línar kann vera loyvd
eftir at T.A.C. fyrri trolarar
er nátt« (citát endað).

Og hyggja vit so ígjøgnum
frágreiðingina hjá
Bygnaðarnevndini, so
stendur m.a. á síðu 13
(citát): »Smáfiskur, ið beint
er komin niður á botn,
krógvar seg aftan fyrri
steinar og vøksur og
millum korallir. Grót
verður bert fyrri ein part flutt
av reiðskapi, og vøksur

undir Føroyum er mest á
grunnnum vatni, har troling
ikki er loyvd« (citát endað).

Og tað er tað, sum trolar-
arnir gera. Teir flyta grótið,
oyðileggja gróðurin, knúsa
korallimar og hvør veit
hvussu leingi korallimar
hava um at vaksa aftur, 10-
100 ella 1000 ár, um tær í
heilatið koma aftur.

Og so er tað norðmaðurin
Ásmund Bjørndal, Hav-

Aldursbýti á toski á prosentum í japansku trol- og línuveiðuni í Beringshavinum